

Samengesteld door Huisartsen regio Zwolle en de Mond-Kaak-Aangezicht-chirurgen (MKA- chirurgie) van Isala. Becommentarieerd en geaccrediteerd door Ziekenhuisapothekers Isala en Openbare apothekers regio Zwolle.

BEGRIPPEN

MKA-chirurgie	Mond-Kaak-Aangezichtchirurgie
MRA	Mandibulair Repositie Apparaat
OSAS	Obstructief Slaap Apneu Syndroom

COMPLICATIES POSTOPERATIEF

Complicaties	
<10 dagen na ingreep	Patiënt is geïnstrueerd direct contact op te nemen met de MKA-chirurg en heeft daarvoor een folder meegekregen bij ontslag.
>10 dagen na ingreep	De huisarts / tandarts is de regisseur, graag overleg
Antibiotica	Liever niet geven, eerst overleg over beleid
Hechtingen	Eventueel eerder hechtingen verwijderen, graag eerst overleg

DENTOGENE ZWELLING

Kaakabces	Na een wortelkanaalbehandeling ontstaat in 5% toch nog een kaakabces.
Kenmerk	Begint met flinke kiespijn, gevolgd door zwelling met weinig pijn, vaak piekende koorts daarbij.
Behandeling	Tandarts is behandelaar van keuze. Consultatie kan wachten tot de volgende dag na pijnstilling.
Antibiotica	Antibiotica zijn niet standaard, tenzij endocarditis profylaxe is geadviseerd. Ook bij gewrichtsprothesen niet zinvol. 1ste keus amoxicilline 2de keus clindamycine.

Alarmsymptomen

Slikklachten

Bij slikklachten en koorts, met moeilijk openen van de mond, ook indien weinig zwelling acuut insturen naar MKA.

Halsabces

Meestal >2 weken kiespijn, koorts >39, algeheel ziek zijn en rode verkleuring van de huid in de hals. Acuut insturen.

Tandarts / MKA chirurg

Wegens moeilijke bereikbaarheid of kosten wordt de tandarts soms vermeden en komen patiënten via de huisarts bij de MKA-chirurg terecht.

SNURKEN

Zie ook de MCC Klik werkafpraak Slaap-waak-stoornissen.

Snurken met apneu (OSAS)

Hierbij meestal ook slaperigheid overdag. Zie hiervoor de werkafpraak Slaap-Waak-Stoornissen. Bij bewezen OSAS wordt een MRA aangemeten op kosten van verzekeraar.

Snurken zonder apneu

Sociale handicap.

Verwijzing naar MKA

Aanmeten van een Mandibulair Repositie Apparaat (MRA) kan op kosten van de patiënt zelf (600,- euro). Ook op internet te verkrijgen maar deze passen slechter.

KLACHTEN ROND HET KAAKGEWICHT

Klachten

Pijn voor het oor, bandgevoel om het hoofd, pijn bij kauwen.

Oorzaken

Hypertone spieren

De myogene pijn is het hevigst in de avond.

Luxatie van de discus

Soms bij palpatie knappen/kraken.

Tandenknarsen

Meer pijn in de ochtend. (cave: kunstgebit)

X-foto

Dit is niet zinvol. Klachten en foto corresponderen niet met elkaar.

Behandeling

Gericht op ontspanning van de kaakspieren. Verwijzing naar een gespecialiseerde fysiotherapeut (zie hulpdocumentenlijst op de Mckklik-website of Mckklik-app)

Pluis / niet pluis

Klachten bij jonge patiënten hebben onschuldige oorzaken. Als nieuwe klacht bij oudere patiënten moet je verdacht zijn op maligniteiten.

SLIJMVLIESAFWIJKINGEN

Witte vlekken intra-oraal

Commentaar

Candida oraal

Afstrijkbaar wit beslag in de mond. Bij gezonde volwassenen komt dit vrijwel niet voor.

Leukoplakie

Eenzijdige witte plek op de tongrand, mondbodem of onderlip, niet afstrijkbaar. Dit kan een premaligne afwijking zijn.

Lichen planus

Symmetrische witte streperige verkleuringen op de binnenzijde van de wangen. Hier is geen goede behandeling voor mogelijk. Soms door medicatie-gebruik ontstaan (NSAID, b-Blokkers etc)

Kunstgebit

Een niet passend kunstgebit kan een teken zijn van slijmvlies pathologie onder het kunstgebit. Maligniteit staat dan voorop. Candida zeer zelden de oorzaak.

Verwijzen

Bij vermoeden van leukoplakie en maligniteit altijd doorsturen naar MKA.

SPEEKSELKLIER-PATHOLOGIE

Diagnostiek bij zwelling

Commentaar

Kijk ook in de mond

Ook in de mond kan een afwijking / zwelling zitten.

Diagnostiek

Speekselkliersteen

Diffuse zwelling, niet pijnlijk, na de maaltijden vaak groter en wel pijnlijk. Goed te zien op een echo. Meer afgegrensde zwelling die continue aanwezig is en niet varieert met de maaltijden.

Speekselkliertumor

Verwijzen naar MKA-chirurg

Indien >2 weken last van een steen doorverwijzen voor verwijdering.

Bij vermoeden van een tumor liefst verwijzen naar MKA-chirurg en niet naar KNO-arts.

Punctie en PA

Kan door de huisarts geregeld worden via PA-lab. telefoon: 038-424 3110. Geef een algemeen cytologisch onderzoek-formulier mee met de patiënt en kruis daarop punctie aan. (zie werkafpraak Pathologie- punctiecytologie)

ZWELLING IN DE HALS

Diagnose	Zwellingen die >2 weken bestaan en niet pijnlijk zijn, verwijzen voor punctie op PA-lab (tel: 038-424 3110). Eventueel kan een echo overwogen worden.
Lymfeklier	Afhankelijk van PA uitslag verwijzen
Laterale/mediale halscyste	Kan verwijderd worden bij de MKA-chirurg

KORT TONGRIEMPJE

<i>Beleid</i>	<i>Commentaar</i>
Niet ingrijpen	Nadelige gevolgen van een kort riempje zijn niet goed aangetoond en niet waarschijnlijk. Veelal is afwachten aan te bevelen. Bij >3 maanden klachten met drinken kan klieven overwogen worden.
Klieven tongriempje	Bij zuigelingen kan zonder verdoving het tongriempje gekliefd worden. Bij kinderen van 1-10 jaar kan dit onder algehele narcose gebeuren. Bij kinderen >10 jaar wordt dit onder plaatselijke verdoving gedaan.